I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

SUOSITUKSET

NEUVOSTO

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 30 päivänä lokakuuta 2020,

”Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu” ja nuorisotakuun perustamisesta 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetun neuvoston suosituksen korvaaminen

(2020/C 372/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan yhdessä sen 149 artiklan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio esittivät marraskuussa 2017 julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista, jossa esitetään 20 periaatetta ja oikeutta, joilla tuetaan oikeudenmukaisia ja moitteettomasti toimivia työmarkkinoita ja hyvinvointijärjestelmiä. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vahvistetaan oikeus oikeudenmukaisiin työoloihin, ja todetaan, että naisten ja miesten yhdenvertainen kohtelu ja yhdenvertaiset mahdollisuudet on taattava kaikilla aloilla, sekä vahvistetaan oikeus sosiaalisen suojelun ja koulutuksen saatavuuteen. Siinä myös todetaan, että koeaikojen on oltava kestoltaan kohtuullisia ja että epätyypillisten työsopimusten väärinkäyttö on kiellettävä. Sen periaatteessa 4 (”Työllisyyden aktiivinen tukeminen”) todetaan, että ”[n]uorilla henkilöillä on oikeus täydennyskoulutukseen, oppisopimuskoulutukseen, harjoitteluun tai tasokkaaseen työtarjoukseen neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai koulutuksen päättämisestä”.

(2) Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoissa, jotka neuvosto hyväksyi päätöksellä (EU) 2019/1181 ([1]), ja erityisesti niiden suuntaviivassa 6 kehotetaan jäsenvaltioita puuttumaan edelleen nuorisotyöttömyyteen ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten, jäljempänä ’NEET-nuoret’, ongelmaan ehkäisemällä koulunkäynnin varhaista keskeyttämistä ja tekemällä rakenteellisia parannuksia koulusta työelämään siirtymiseen, myös panemalla nuorisotakuu täytäntöön täysimääräisesti.

(3) Epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista 20 päivänä joulukuuta 2012 annetussa neuvoston suosituksessa ([2]) esitetään periaatteita epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen validointia varten, jotta henkilöt voivat saada epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen kautta hankkimansa tiedot, taidot ja pätevyyden validoitua ja saada todistuksen kokonaisen tutkinnon tai tarvittaessa tutkinnon osan suorittamisesta.

([1]) Neuvoston päätös (EU) 2019/1181, annettu 8 päivänä heinäkuuta 2019, jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (EUVL L 185, 11.7.2019, s. 44).

([2]) EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1.

(4) Taitojen parantamisesta 19 päivänä joulukuuta 2016 annetussa neuvoston suosituksessa ”Taitojen parantaminen: uusia mahdollisuuksia aikuisille” ([3]) suositellaan, että aikuisille, joiden taitojen, tietojen ja osaamisen taso on matala, tarjotaan yksilöllisten tarpeiden mukaan mahdollisuus hankkia vähimmäistason luku-, lasku- ja digitaalitaidot tai laajemmat taidot, tiedot tai osaaminen.

(5) Elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22 päivänä toukokuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa ([4]) kehotetaan jäsenvaltioita tukemaan digitaalisten perustaitojen kehittämistä ja parantamaan digitaalitaitojen tasoa väestön kaikissa osissa.

(6) Harjoittelun laatupuitteista 10 päivänä maaliskuuta 2014 annetussa neuvoston suosituksessa ([5]) annetaan ohjeita laadukkaiden harjoittelupaikkojen tarjoamisesta, ja siihen sisältyy laatutekijöitä, jotka liittyvät erityisesti oppisisältöön, työoloihin sekä taloudellisten ehtojen ja työhönottomenettelyjen avoimuuteen.

(7) Laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista 15 päivänä maaliskuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa ([6]) yksilöidään 14 keskeistä kriteeriä, joita jäsenvaltioiden ja sidosryhmien olisi käytettävä kehittäessään laadukasta ja tehokasta oppisopimuskoulutusta niin, että varmistetaan sekä työhön liittyvien taitojen kehittäminen että oppisopimuskoulutettavien henkilökohtainen kehitys.

(8) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1700 ([7]) säädetään yhteisistä puitteista seitsemälle aiemmin itsenäiselle tiedonkeruulle, mukaan lukien EU:n työvoimatutkimus. Näistä yhteisistä puitteista eli eurooppalaisesta sosiaalisen suojelun integroidusta tilastointijärjestelmästä (IESS) saadaan koko EU:ta koskevia tarkempia vertailutietoja, minkä ansiosta voidaan ymmärtää paremmin nuorten siirtymistä koulutuksesta työelämään ja selvittää tarkemmin heidän koulutus- ja työkokemuksiaan mutta myös yksilöllisiä taustatekijöitä.

(9) Eurooppa-neuvosto kehotti 15 päivänä joulukuuta 2016 antamissaan päätelmissä jatkamaan nuorisotakuuta. Neuvosto vahvisti 15 päivänä kesäkuuta 2017 antamissaan päätelmissä, että nuorisotyöttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisen torjuminen on edelleen poliittinen painopiste, katsoi, että nuorisotakuu ja nuorisotyöllisyysaloite ovat antaneet vahvan sysäyksen rakenneuudistuksille ja poliittiselle innovoinnille sekä korosti, että NEET-nuorten tavoittaminen edellyttää kansallisten viranomaisten vahvoja ja sitkeitä ponnistuksia sekä alojen välistä yhteistyötä.

(10) Nuorisotyöllisyysaloitteen täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa 18 päivänä tammikuuta 2018 antamassaan päätöslauselmassa Euroopan parlamentti kehotti jäsenvaltioita laatimaan asianmukaisia ja räätälöityjä palveluntarjonnan strategioita kaikkien NEET-nuorten tavoittamiseksi ja noudattamaan yhtenäistä toimintamallia, jolla tarjotaan yksilöllisempää tukea ja palveluja useita esteitä kohtaavien nuorten tukemiseksi. Euroopan parlamentti korosti tarvetta parantaa nuorisotakuun ja nuorisotyöllisyysaloitteen puitteissa esitettävien tarjousten laatua ja kehotti käymään jatkossa keskustelua tuen piiriin hyväksyttävien ikärajoista.

(11) Euroopan vihreän kehityksen ohjelma on unionin uusi kasvustrategia, jonka tavoitteena on tehdä unionista oikeudenmukainen ja vauras yhteiskunta, jonka talous on moderni, resurssitehokas ja kilpailukykyinen. Kasvihuonekaasujen nettopäästöistä pyritään eroon vuoteen 2050 mennessä, ja kasvuun pyritään lisäämättä resurssien käyttöä.

(12) Komissio on ehdottanut unionin talousarvion koko potentiaalin hyödyntämiseen perustuvaa laajaa elpymissuunnitelmaa ja Next Generation EU -välinettä. Tarkoituksena on auttaa covid-19-pandemian aiheuttamien taloudellisten ja sosiaalisten vahinkojen korjaamisessa, käynnistää näistä vahingoista elpyminen Euroopassa sekä suojella ja luoda työpaikkoja. Kyseinen väline on ratkaisevan tärkeä, jotta voidaan toteuttaa muun muassa lyhyen aikavälin toimenpiteitä työllisyyden, myös nuorisotyöllisyyden, tukemiseksi sekä investointeja pitkän aikavälin poliittisiin uudistuksiin, jotka liittyvät työmarkkinoihin sekä sosiaaliturva- ja koulutusjärjestelmiin.

([3]) EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1.
([4]) EUVL C 189, 4.6.2018, s. 1.
([5]) EUVL C 88, 27.3.2014, s. 1.
([6]) EUVL C 153, 2.5.2018, s. 1.
([7]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1700, annettu 10 päivänä lokakuuta 2019, yhteisten puitteiden vahvistamisesta otannalla kerättyihin yksilötason tietoihin perustuville henkilöitä ja kotitalouksia koskeville Euroopan tilastoille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 808/2004, (EY) N:o 452/2008 ja (EY) N:o 1338/2008 muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1177/2003 sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 577/98 kumoamisesta (EUVL L 261 I, 14.10.2019, s. 1).

(13) Vuonna 2013 edellisen talouden taantuman aikana 15–24-vuotiaiden nuorisotyöttömyysaste unionissa oli 24,4 prosenttia (16 prosenttia vuonna 2008) ja joissakin jäsenvaltioissa yli 50 prosenttia, ja 15–24-vuotiaita NEET-nuoria oli 6,5 miljoonaa. Tämän johdosta huhtikuussa 2013 hyväksyttiin neuvoston suositus nuorisotakuun perustamisesta ([8]). Kyseessä on unionin tasolla koordinoitu merkittävä vastaus nuorison kohtaamiin haasteisiin, ja se perustuu koulutustoimiin ja aktiivisen työvoimapolitiikan toimiin jäsenvaltioissa.

(14) Covid-19-pandemia on syössyt unionin ennennäkemättömään talouden taantumaan, joka todennäköisesti tuo takaisin erittäin korkeat nuorisotyöttömyys- ja NEET-asteet. Unionin talouden ennustetaan supistuvan huomattavasti vuonna 2020, mikä johtaa sen historian syvimpään taantumaan. Eniten kärsivät ne nuoret, jotka olivat jo valmiiksi epävarmassa tilanteessa työmarkkinoilla tai joilla oli työhön pääsyn esteitä ennen pandemiaa, ja työelämään siirtyvillä nuorilla tulee olemaan vaikeampi löytää ensimmäistä työpaikkaansa. Tämän kriisin vuoksi on siten tarpeen vahvistaa nuorisotakuuta.

(15) Nuorilla voi olla monia haasteita työmarkkinoilla myös heidän elämässään käynnissä olevan siirtymävaiheen, ammattikokemuksen puutteen ja muiden työelämään siirtymisen esteiden vuoksi. Kuten aiemmat taantumat osoittavat, vaikutukset kohdistuvat pahemmin nuoriin kuin iäkkäämpiin ja kokeneempiin työntekijöihin.

(16) Nuoret naiset jäävät nuoria miehiä todennäköisemmin työmarkkinoiden ulkopuolelle hoivavelvollisuuksien, kuten lasten tai huollettavien aikuisten hoitamisen, tai muiden henkilökohtaisten tai perheeseen liittyvien velvollisuuksien vuoksi. Nuoret naiset jäävät työmarkkinoiden ulkopuolelle hoivavelvollisuuksien vuoksi yli viisi kertaa useammin kuin nuoret miehet. Tämä voi johtaa sukupuolierojen kasvuun työllisyydessä, millä on pitkäaikaisia seurauksia naisten koko elämään.

(17) Nuorisotyöttömyys ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleminen sekä osallistavan ja korkeatasoisen koulutuksen ja sosiaalipalvelujen rajallinen saatavuus voivat jättää pysyviä arpia, joita ovat esimerkiksi kasvanut työttömyysriski myöhemmin, tulevan ansiotason aleneminen, inhimillisen pääoman menettäminen ja köyhyyden periytyminen sukupolvelta toiselle. Nämä voivat näkyä yksilöllisinä ongelmina, ja niistä voi aiheutua suoria ja välillisiä kustannuksia koko yhteiskunnalle. Ne kasvattavat myös alueellista eriarvoisuutta, kun esimerkiksi nuoret, jotka eivät pysty integroitumaan kestävästi työmarkkinoille maaseudulla tai syrjäisillä alueilla, pyrkivät löytämään mahdollisuuksia muualta.

(18) Käynnissä oleva kehitys, kuten tuotannon ja palvelujen automatisointi ja digitalisointi, muokkaa edelleen työelämää. Nuoret ovat yliedustettuina epätyypillisessä työssä, kuten alustatyössä tai keikkatyössä, jossa heillä ei ehkä ole riittävää sosiaalista suojelua. Nuoret kuuluvat ryhmiin, joilla on riski menettää työnsä automatisoinnin vuoksi, koska aloitustason työpaikoissa on yleensä suurempi osuus automatisoitavia työtehtäviä. Samalla digitaaliteknologia luo uusia työpaikkoja ja lisää monilla talouden sektoreilla kysyntää taidoista, joita tarvitaan digitaaliseen siirtymään.

(19) Nuorten eurooppalaisten inhimilliseen pääomaan investoiminen nyt auttaa ottamaan huomioon tulevaisuuden vaatimukset Euroopan sosiaalisessa markkinataloudessa, jotta voidaan vastata väestörakenteen muutoksiin ja hyödyntää täysimittaisesti digitaalista aikakautta ja työpaikkojen lisääntymistä vihreässä taloudessa. Tällaisten investointien rinnalla tarvitaan työmarkkinauudistuksia, joilla voidaan puuttua joihinkin nuorisoa koskeviin rakenteellisiin ongelmiin ja tarjota heille paremmat lähtökohdat. Unioni saa täyden hyödyn aktiivisesta, innovatiivisesta ja ammattitaitoisesta työvoimasta ja välttää samalla valtavat taloudelliset ja sosiaaliset kustannukset, joita sille aiheutuu, jos nuoret eivät ole työelämässä eivätkä koulutuksessa.

(20) Vahvistetulla nuorisotakuulla voidaan edistää nuorison työllistymismahdollisuuksia ja nuorten yrittäjyyttä sekä auttaa hyödyntämään digitaalisesta ja vihreästä siirtymästä syntyviä mahdollisuuksia. Sillä voidaan auttaa vähentämään vakavan laskusuhdanteen sitkeitä kielteisiä työmarkkinavaikutuksia kannustamalla yrityksiä palkkaamaan työttömiä nuoria, mukaan lukien jo ennen pandemiaa työttömänä olleita, ja tarjoamalla koulutusta, jolla helpotetaan työttömien ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevien nuorten ja avointen työpaikkojen yhteensovittamista.

([8]) EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1.

(21) Entistä vahvemmalla nuorisotakuulla olisi varmistettava, että kaikille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi sillä olisi tarjottava nuorille väylä vakaaseen työmarkkinoille integroitumiseen ja tavoitettava ja motivoitava useampia nuoria heidän mahdollisesti kohtaamistaan esteistä riippumatta ja varmistettava, että ketään ei unohdeta. Vahvemmalla nuorisotakuulla olisi pyrittävä tukemaan nuoria arvokkaan työkokemuksen hankkimisessa ja oikeanlaisten taitojen kehittämisessä muuttuvaa työelämää varten, etenkin kasvualojen ja vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta merkityksellisten taitojen kehittämisessä. Oppisopimuskoulutuksen laadulla on tässä tärkeä rooli. Oppisopimuskoulutuksen tarjontaa olisi parannettava erityisesti elpymisvaiheessa ja yritysten osallistumista olisi edistettävä sujuvan työmarkkinoille siirtymisen helpottamiseksi. Oppisopimuskoulutuksella valmistellaan nuoria ammatteihin, joista on suuri kysyntä, ja tarjotaan näin väylä kestävään työmarkkinoille integroitumiseen, myös paikallisella tasolla.

(22) Nuorisotakuun perustamisesta vuonna 2013 annetussa neuvoston suosituksessa jäsenvaltiot sitoutuivat varmistamaan, että kaikille alle 25-vuotiaille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä. Laajentamalla ikähaarukkaa niin, että nuorisotakuu kattaa myös 25–29-vuotiaat, tunnustetaan, että koulusta työelämään siirtyminen ja kestävä työmarkkinoille integroituminen vie pidempään työelämän luonteen muuttumisen, pidempikestoisen koulutuksen ja kysyttyjen taitojen takia. On tärkeää tunnustaa, että covid-19-pandemiasta johtuvan talouden laskusuhdanteen aikana entistä suurempi osuus 25–29-vuotiaista joutuu työttömäksi ja tarvitsee tukea. Sillä myös linjataan nuorisotakuu jäsenvaltioiden nuoriin liittyvien toimenpiteiden ja ohjelmien mukaiseksi, sillä ne on suunnattu yleisesti 15–29-vuotiaille nuorille.

(23) NEET-nuoret ovat heterogeeninen ryhmä. Joidenkin nuorten osalta koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jääminen voi olla oire moninaisista ja syvään juurtuneista ongelmista ja merkki pidempiaikaisesta syrjäytymisestä ja edellyttää sen vuoksi pidempikestoisia tukitoimia. Jotkin nuoret ovat erityisen heikossa asemassa esimerkiksi koulunkäynnin keskeyttämisen tai puutteellisen koulutuksensa, usein heikon sosiaalisen suojelun, rajallisten rahoitusmahdollisuuksien, epävakaiden työolojen tai mahdollisesti kohtaamansa syrjinnän vuoksi. Muille, kuten korkeasti koulutetuille nuorille tai nuorille, joilla on jo merkittävää ja edelleen merkityksellistä työkokemusta, koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleminen taas on todennäköisesti tilapäistä, koska heidän työmarkkinoille pääsyn esteensä ovat matalampia eivätkä he ole lähtökohtaisesti muita heikommassa asemassa. Entistä vahvemmassa nuorisotakuussa olisi otettava huomioon, että NEET-nuoriin on sovellettava yksilöllistä lähestymistapaa: joidenkin nuorten kohdalla voi riittää kevyempi lähestymistapa, kun taas toiset, heikommassa asemassa olevat nuoret saattavat tarvita intensiivisempiä, pidempikestoisia ja kattavampia toimenpiteitä. Toimenpiteiden olisi perustuttava sukupuolinäkökohdat huomioivaan lähestymistapaan, jossa otetaan huomioon myös kansallisten, alueellisten ja paikallisten olosuhteiden väliset erot.

(24) Useammalla kuin yhdellä viidestä nuoresta unionissa ei ole edes digitaalisia perustaitoja, ja heikosti koulutetut nuoret alisuoriutuvat digitaalitaidoissa yli kolme kertaa todennäköisemmin kuin korkeammin koulutetut nuoret. Covid-19-pandemia vauhdittaa digitaalista siirtymää, ja digitaalitaitojen erot nousevat ratkaiseviksi nuorten työllistyvyydessä ja heidän kyvyssään hyödyntää tästä siirtymästä johtuvia mahdollisuuksia. Kohdennetulla taitojen parantamisella autetaan nuoria vastaamaan digitaalitaitojen kasvavaan kysyntään ja puututaan digitaaliseen kahtiajakoon.

(25) Ennen tarjouksen vastaanottamista annettavan valmentavan koulutuksen, joka toteutetaan yksilöllisten tarpeiden mukaan ja joka liittyy tiettyihin taitoihin, kuten digitaalisiin tai vihreisiin taitoihin, kielitaitoon tai yrittäjyys- ja uranhallintataitoihin, olisi oltava osa vahvistettua nuorisotakuuta, kun se on asianmukaista. Tämä käytännön koulutus voi edeltää täysimittaista ammatillisen koulutuksen kurssia, toimia työelämän kokeiluna tai täydentää olemassa olevaa koulutusta tai työkokemusta ennen nuorisotakuutarjouksen alkamista. Tällaisen valmentavan koulutuksen lyhytaikainen ja epävirallinen luonne erottaa sen tarjouksesta, eikä se saisi pidentää neljän kuukauden valmisteluvaiheen kestoa.

(26) Eri politiikan alojen, mukaan lukien työllisyys-, koulutus-, nuoriso-, tasa-arvo- ja sosiaalipolitiikka, tehokas koordinointi ja niiden väliset kumppanuusjärjestelyt ovat keskeisiä edellytyksiä laadukkaiden työ- ja koulutusmahdollisuuksien sekä oppisopimus- ja harjoittelupaikkojen lisäämiselle. Integroidut palvelut (kuten keskitetyt palvelupisteet tai muut mallit) helpottavat palvelujen ja etuuksien saatavuutta ja soveltuvat paremmin räätälöityjen, joustavien ja kohdennetumpien ratkaisujen tarjoamiseen nuorille, joilla on monitahoisia esteitä työmarkkinoille

pääsyssä. Integroidut palvelut edellyttävät työskentelykulttuurin muutosta, nuorten asettamista toimien keskiöön ja parhaiden käytäntöjen vaihtamisen edistämistä hallinnon eri tasojen välillä sekä verkostojen rakentamista kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden välille. Myös tietosuojakysymykset on huomioitava julkishallintojen ja julkisten palveluntarjoajien tehokkaan ja sujuvan yhteistyön mahdollistamiseksi.

(27) Vahvistettu nuorisotakuu olisi toteutettava tukitoimia sisältävällä järjestelmällä, ja se olisi sovitettava kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin olosuhteisiin. Tällaisissa järjestelmissä olisi otettava huomioon jäsenvaltioiden monimuotoisuus nuorisotyöttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolella olemisen tason, institutionaalisen rakenteen ja eri työmarkkinatoimijoiden valmiuksien osalta. Lisäksi niissä olisi otettava huomioon julkisen talouden erilaiset tilanteet ja määrärahojen jakoon vaikuttavat rahoitusrajoitteet. Niitä olisi myös seurattava ja parannettava jatkuvasti.

(28) Tukitoimia voidaan rahoittaa unionin varoista. Nuorisotyöllisyysaloite (2014–2020) (jossa unionin rahoitusosuus on lähes 9 miljardia euroa) ja Euroopan sosiaalirahaston, jäljempänä 'ESR', tekemät lisäinvestoinnit ovat olleet unionin keskeinen rahoituslähde nuorisotakuun täytäntöönpanon tukemisessa. Osana Euroopan elvytyssuunnitelmaa ja Next Generation EU -välinettä nuorisotyöllisyystoimenpiteisiin tarjotaan unionin lisärahoitusta elpymis- ja palautumistukivälineestä ja koheesiota ja Euroopan alueita tukevasta elpymisapuvälineestä, jäljempänä 'REACT-EU-väline'. Näitä toimia täydennetään rahoituskaudella 2021–2027 Euroopan sosiaalirahasto plussasta, jäljempänä ' ESR+', josta tuetaan vahvistetun nuorisotakuun eri työllisyys- ja koulutustoimia,

SUOSITTAA, ETTÄ JÄSENVALTIOT TOTEUTTAVAT SEURAAVAT TOIMET:

(1) Varmistetaan, että kaikille alle 30-vuotiaille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 4 mukaisesti.

Nuorelle tarjottavan nuorisotakuun lähtökohtana olisi oltava nuoren ilmoittautuminen nuorisotakuun tarjoajalle. Nuorisotakuujärjestelmät olisi laadittava jäljempänä esitettävien suuntaviivojen mukaisesti, jotka rakentuvat neljästä vaiheesta (kartoitus, tavoittaminen, valmistelu ja tarjous) ja jotka olisi järjestettävä kansallisten, alueellisten ja paikallisten olosuhteiden mukaisesti ottaen huomioon toimenpiteiden kohteena oleviin nuoriin liittyvät sukupuoli- ja moninaisuuskysymykset:

Kartoitus

Yksilöidään kohderyhmä, käytettävissä olevat palvelut ja tarvittavat taidot

(2) Vahvistetaan kohderyhmän kartoitusta, jotta ymmärrettäisiin paremmin NEET-nuorten moninaisuutta ja heidän todennäköisesti tarvitsemaansa räätälöityä tukea, mukaan lukien nuoret, joihin talouden taantuma on vaikuttanut kielteisesti.

(3) Kartoitetaan käytettävissä olevat palvelut eri tukitarpeita varten ja käytetään kansallisia taitotarpeiden ennusteita yhdessä saatavilla olevien paikallisten taitotarpeiden ennusteiden kanssa (hyödynnetään esim. työmarkkinatietoja koskevaa massadataa) työmarkkinoilla tarvittavien taitojen tunnistamiseksi kiinnittäen erityishuomiota työmarkkinoiden alueellisiin erityispiirteisiin ja esteisiin, joita maaseudulla, syrjäisillä alueilla tai kaupunkien epäsuotuisilla alueilla asuvat nuoret kohtaavat.

Mahdollistetaan ennaltaehkäisy seuranta- ja varhaisvaroitusjärjestelmien avulla

(4) Vahvistetaan varhaisvaroitusjärjestelmiä ja seurantavalmiuksia, jotta voidaan tunnistaa nuoret, jotka ovat vaarassa joutua koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle, ja ehkäistään samalla koulunkäynnin varhaista keskeyttämistä (esimerkiksi kouluissa tarjottavalla uraohjauksella, joustavammilla oppimisväylillä ja lisäämällä työssäoppimista) yhteistyössä koulutussektorin, vanhempien tai laillisten huoltajien ja paikallisyhteisöjen kanssa ja ottamalla mukaan nuoriso-, sosiaali-, terveydenhuolto- ja työllisyyspalvelut.

Tavoittaminen

Tiedotuksen lisääminen ja viestinnän kohdentaminen

(5) Hyödynnetään nykyaikaisia, nuorten suosimia ja paikallisia digitaalisia ja muita tiedotuskanavia ja yhteystoimintajärjestelmiä tiedotustoimissa ja varmistetaan samalla nuorten, nuorisotyöntekijöiden ja paikallisten nuorisojärjestöjen, perheiden ja vanhempainyhdistysten osallistuminen.

(6) Käytetään tunnistettavaa visuaalista tyyliä kaikessa viestinnässä tarpeen mukaan komission antamien suuntaviivojen perusteella ja varmistetaan samalla, että kaikista saatavilla olevista tuista on saatavana esteettömästi saatavilla olevaa ja helposti ymmärrettävää tietoa, esimerkiksi yhteisen verkkoportaalin kautta maan kielellä (kielillä). Viestinnässä olisi vältettävä kaikenlaisia stereotypioita.

Tehostetaan toimia muita heikommassa asemassa olevien ryhmien tavoittamiseksi

(7) Keskitytään painokkaammin NEET-nuoriin (erityisesti muita heikommassa oleviin ryhmiin kuuluviin nuoriin, myös toimintarajoitteisiin ja moniongelmaisiin nuoriin) käyttämällä erityisesti koulutettuja palveluntarjoajia sekä täydentäviä strategioita, kuten nuorisotyötä, nuoria ”lähettiläitä” ja yhteistyötä sellaisten kumppanien kanssa, jotka ovat tekemisissä nuorten tiettyjen ryhmien kanssa. Selvitetään vaikeimmin saavutettavissa olevien NEET-nuorten osalta koordinointia etuuksien tarjoamisen kanssa sekä liikkuvien yksiköiden käyttöä.

Valmistelu

Käytetään profilointivälineitä yksilöllisten toimintasuunnitelmien räätälöimiseksi

(8) Parannetaan profilointi- ja seulontavälineitä ja -käytäntöjä tarpeiden ja ratkaisujen yhteensovittamiseksi omaksumalla profiloinnissa ja seulonnassa moniulotteinen lähestymistapa, jossa otetaan huomioon sukupuolinäkökohdat ja asianomaisen nuoren mieltymykset ja motivaatio, esteet ja haittatekijät, myös syyt työttömyyteen tai koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämiseen tai syyt, jotka liittyvät maaseudulla, syrjäseudulla tai kaupunkien epäsuotuisilla alueilla sijaitsevaan asuinpaikkaan.

(9) Varmistetaan, että julkisten työvoimapalvelujen neuvontaprosessia vahvistetaan ja että nuorisotakuun tarjoajilla on riittävät henkilöstövalmiudet, mukaan lukien erityisesti koulutettua henkilöstöä, joka käyttää ja parantaa profilointi- ja seulontavälineitä ja laatii yksilöllisiä toimintasuunnitelmia, joissa otetaan huomioon henkilökeskeiset tarpeet ja ratkaisut.

Neuvonta, ohjaus ja mentorointi

(10) Parannetaan valmisteluvaihetta koulutettujen neuvojien antamalla henkilökeskeisellä neuvonnalla, ohjauksella ja mentoroinnilla, joka vastaa asianomaisen henkilön tarpeisiin ja jossa kiinnitetään asianmukaista huomiota sukupuolittuneisiin käytäntöihin ja muihin syrjinnän muotoihin. Valmistellaan NEET-nuoria työn muuttuvaan luonteeseen ja elinikäisen oppimisen vaatimuksiin joko uraneuvonnan tai yrittäjyystuen kautta ja tarjotaan henkilökohtaista tukea, motivoivaa työtä, edunvalvontaa tai vertaistukea NEET-nuorille.

(11) Mahdollistetaan kokonaisvaltaisempi lähestymistapa neuvontaan, ohjaukseen ja mentorointiin ohjaamalla nuoria kääntymään sellaisten yhteistyökumppaneiden (esimerkiksi koulutuslaitosten, työmarkkinaosapuolten, nuorisojärjestöjen sekä nuorisotyö-, terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelujen) puoleen, jotka voivat auttaa motivoimaan ja tukemaan kyseisiä nuoria muiden työllisyyden esteiden voittamisessa.

Vahvistetaan digitaalitaitoja valmentavalla koulutuksella

(12) Arvioidaan kaikkien nuorisotakuuseen rekisteröityneiden NEET-nuorten digitaalitaidot käyttämällä esimerkiksi eurooppalaista digitaalisen osaamisen viitekehystä (DigComp) ja saatavilla olevia arviointi- ja itsearviointivälineitä ja varmistetaan todettujen puutteiden pohjalta, että kaikille kohdennetun valmentavan koulutuksen tarpeessa oleville nuorille tarjotaan tällaista koulutusta digitaalitaitojen parantamiseksi.

(13) Turvataan valmentavasta koulutuksesta saatujen epävirallisen ja arkioppimisen tulosten validointi ja tunnustaminen käyttämällä koulutusjärjestelmiin sisältyviä validointijärjestelmiä, käyttämällä Europass-asiakirjan kaltaisia olemassa olevia välineitä, mahdollistamalla modulaarisempi tapa kerryttää pätevyyksiä, tehostamalla oppimistuloksia ja parantamalla tunnustamista.

Muiden tärkeiden taitojen arviointi, parantaminen ja validointi

(14) Varmistetaan, että valmisteluvaiheessa helpotetaan tarvittaessa täydennys- ja uudelleenkoulutusta, jossa suuntaudutaan pääasiassa digitaalisiin ja vihreisiin taitoihin, kielitaitoon, yrittäjyys- ja uranhallintataitoihin, ja käytetään tässä yhteydessä olemassa olevia osaamiskehyksiä, arviointi- ja itsearviointivälineitä ja validointivälineitä, joilla autetaan nuoria hyödyntämään kasvavien alojen mahdollisuuksia ja valmistautumaan muuttuvien työmarkkinoiden tarpeisiin.

Tarjous

Työllistymiskannustimien ja yrityksen perustamiseen tarkoitettujen kannustimien tekeminen toimiviksi

(15) Käytetään kohdennettuja ja hyvin suunniteltuja työllistymiskannustimia, kuten palkkatukia, rekrytointikannustimia (’bonuksia’), sosiaaliturvamaksujen alennuksia, verohyvityksiä tai vammaisetuuksia, ja yrityksen perustamiseen tarkoitettuja kannustimia, jotta voidaan luoda laadukkaita mahdollisuuksia nuorten kestävää työmarkkinoille integroitumista varten. Tarvittaessa nuorten itsenäistä ammatinharjoittamista edistäviin tarjouksiin olisi yhdistettävä perusteellinen koulutus ja kattava yrittäjyysneuvonta.

Linjataan tarjoukset nykyisten vaatimusten mukaisiksi laadun ja tasapuolisuuden varmistamiseksi

(16) Linjataan työtarjoukset Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin asiaa koskevien periaatteiden mukaisiksi, jotta voidaan varmistaa naisten ja miesten yhdenvertainen kohtelu ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikilla aloilla ja oikeus oikeudenmukaisiin työoloihin, sosiaalisen suojelun ja koulutuksen saatavuus sekä koeaikojen kohtuullinen kesto ja kieltää epätyypillisten työsopimusten väärinkäyttö.

(17) Helpotetaan nuorten paluuta koulutukseen monipuolistamalla jatkokoulutustarjontaa (esimerkiksi joustavilla oppimisväylillä, työssäoppimisella, valmennusohjelmilla ja uuden mahdollisuuden tarjoavilla ohjelmilla) ja varmistamalla tarvittaessa epävirallisen ja arkioppimisen validointi.

(18) Tehostetaan laadukkaan oppisopimuskoulutuksen tukemista ja varmistetaan, että tarjouksissa noudatetaan laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisissa puitteissa esitettyjä vähimmäisvaatimuksia.

(19) Varmistetaan, että harjoittelupaikkatarjouksissa noudatetaan harjoittelun laatupuitteissa esitettyjä vähimmäisvaatimuksia.

Työhönsijoittumisen jälkeisen tuen tarjoaminen ja palautteen antaminen

(20) Laajennetaan nuorille annettavaa työhönsijoittumisen jälkeistä jatkuvaa tukea, jotta voidaan auttaa heitä selviytymään uusissa tilanteissa ja mukauttaa tarvittaessa yksilöllisiä toimintasuunnitelmia hyödyntämällä työhönsijoittumisen jälkeistä palautetta sen varmistamiseksi, että tarjous oli korkealaatuinen, ja jotta estetään nuoria joutumasta uudelleen koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle.

Monialaiset mahdollistajat

Yhteistyökumppanuuksien hyödyntäminen

(21) Vahvistetaan yhteistyökumppanuuksia valtionhallinnon kaikilla tasoilla sekä nuorisotakuun tarjoajien ja asiaan liittyvien sidosryhmien, kuten työnantajien, oppilaitosten, työmarkkinaosapuolten, nuorisotyön palveluiden, solidaarisuus- ja kansalaistoiminnan tarjoajien, nuorisojärjestöjen ja muiden kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, välillä. Edistetään nuorisotakuun tarjoajien ja muiden sosiaalipalvelujen, kuten lastenhoito-, terveydenhoito-, kuntoutus- ja esteettömyyspalvelujen sekä sosiaalisen asuntotuotannon palvelujen, välisiä yhteistyöprotokollia.

(22) Edistetään integroitujen palvelumallien, kuten keskitettyjen palvelupisteiden, yhteisen asianhallinnan tai monialaisten tiimien, kehittämistä edelleen ja vahvistetaan näin yhteistyökumppanuutta ja mahdollistetaan nuorten keskitetty asiointipiste.

Tiedonkeruu- ja seurantajärjestelmien parantaminen

(23) Tehostetaan toimia seurantatietojen parantamiseksi vahvistamalla järjestelmiä, joiden avulla nuoret voidaan jäljittää tarjouksen vastaanottamisen jälkeen, jotta voidaan seurata pitkäaikaista kestävää integroitumista työmarkkinoille.

(24) Kannustetaan jäljitys-, profilointi- ja seurantatietojen laajempaa jakamista – tietosuojasääntöjä noudattaen – nuorisotakuun yhteistyökumppaneiden välillä tuen parantamiseksi, mikä on erityisen tärkeää muita heikommassa asemassa oleviin NEET-nuoriin kohdennettujen toimien onnistumisen kannalta.

Varojen täysimääräinen ja optimaalinen käyttö

(25) Osoitetaan riittävästi kansallisia resursseja vahvistetussa nuorisotakuussa esitettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoon ja varmistetaan, että ne kohdennetaan asianmukaisesti kaikkien nuorten ja erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien ryhmien yksilöllisiin tarpeisiin.

(26) Käytetään täysimääräisesti ja optimaalisesti unionin koheesiopolitiikan mukaisia rahoitusvälineitä, erityisesti nuorisotyöllisyysaloitetta, ESR:ää ja Euroopan aluekehitysrahastoa (2014–2020), ja otetaan käyttöön merkittävä osuus REACT-EU-välineestä, ESR+-rahastosta ja Euroopan aluekehitysrahastosta (2021–2027) tarjottuja lisävaroja nuorisotyöllisyyden ja koulutuksen tukemiseksi, nuorten työttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisen ehkäisemiseksi sekä asiaankuuluvien poliittisten uudistusten toteuttamiseksi.

(27) Hyödynnetään kansallisten rahoitusjärjestelyjen täydentämistä unionin rahoituslähteistä, erityisesti elpymis- ja palautumistukivälineestä, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta, InvestEU-ohjelmasta, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta (AMIF), Erasmus+-ohjelmasta ja teknisen tuen välineestä, joilla voidaan edistää vahvistetun nuorisotakuun täytäntöönpanoa;

KANNATTAA KOMISSION AIKOMUSTA

Tiedonkeruu- ja seurantajärjestelmien parantaminen

(28) tukea edelleen nuorisotakuujärjestelmien määrällistä seurantaa yhteisesti sovittujen indikaattoreiden perusteella ja ehdottaa tarvittaessa mukautuksia tämän suosituksen perusteella.

(29) parantaa vuodesta 2022 lähtien tarkkuutta, jolla NEET-kohderyhmää arvioidaan, hyötymällä asetuksella (EU) 2019/1700 EU:n työvoimatutkimukseen tehdyistä parannuksista.

Täytäntöönpanon seuranta

(30) seurata tämän suosituksen nojalla nuorisotakuujärjestelmien toteuttamista työllisyyskomitean monenvälisen valvonnan avulla talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa.

(31) olla säännöllisesti yhteydessä jäsenvaltioihin talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa, jotta varmistetaan nuorisotyöllisyyspolitikkaan ja -ohjelmiin tehtävien jatkuvien kansallisten investointien seuranta; antaa jäsenvaltioille tarvittaessa maakohtaisia suosituksia jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivojen pohjalta.

(32) raportoida säännöllisesti työllisyyskomitealle nuorisotakuujärjestelmien täytäntöönpanon ja tulosten kehityksestä.

Tiedotuksen lisääminen ja viestinnän kohdentaminen

(33) lisätä tukea jäsenvaltioiden tiedotus- ja viestintätoimille ja vahvistaa tulosten ja hyvien esimerkkien levittämistä jäsenvaltioiden keskuudessa, mukaan lukien julkisten työvoimapalvelujen eurooppalaisen verkoston kautta.

Korvataan nuorisotakuun perustamisesta 22 päivänä huhtikuuta 2013 annettu neuvoston suositus tällä suosituksella.

Tehty Brysselissä 30 päivänä lokakuuta 2020.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
M. ROTH